

Kurzus kódja(i): FLMD-322.01

Kurzus címe:

A gyerekmű (Dumbótól Mézengűzig: A Gyerekmű, mint sorskönyv-korrektúra)

Tanár neve: Dr. Hirsch Tibor

Kurzus időpontja, helye: kedd 15 30-17 00 -137

Vetítések időpontja, helye: A kötelező filmek több hordozón is hozzáférhetőek, ezért egyénileg megtekintendők.

Kurzus típusa: Szeminárium

Kurzus leírása: **Dumbótól Mézengűzig: Gyerekmű, mint sorskönyv-korrektúra**

Csakis a gyermek vagy gyerekszerű hősök próbatétel-típusú történetei tekinthetők szorosan véve gyerekműveknek. Műfajképző sajátosságai közül nem az a legfontosabb, amit történeteik szövege kínál, hanem amit nézőnek a happy end után - tehát már e meseszöveg elvárását követően - éreznie illik. A nézőnek a gyerekművek végén úgy kell tekintenie a gyerekhősre, hogy annak e történetek folytatásaként, a sikeres keresés vagy próbatétel után – mely afféle „sors-korrektúra” – csak most kezdődik igazi, élhető gyerekkora, mely már egy jó felnőttkor, egy jó élet ígérte hordozza, korrigált eseményekkel. Ami a filmek kezdetét illeti: a jellegzetes kortárs gyerekművek (gyerekhős-filmek) egy olyan pillanatban találják meg hőseiket, melynek alapján felállítható a tranzakcionális lélektani fogalomköréből ismert „rossz sorskönyvi prognózis”. A hős ilyenkor - Eric Berne terminológiájával élve – már túl van a „kezdeti okéság” érzésén, megkapta vagy éppen kapja az első kritikus-szülői korlátozásokat, illetve destruktív-szülői provokációkat. Ezek után kezdődik csak a mese, mely megoldandó problémájával (keresésével, feladatával) valójában hőse a vesztesnek induló sorskönyvét korrigálja. E korrektúra, vagyis maga a történet következményeként hősünk végül felszabadul a sorskönyvi átok alól, és amit már nem látunk, de elképzelünk: kezdődhet az említett boldog felnőttkorba torkolló igazi gyerekkor, a teljes sorskönyvi szabadsággal, vagy a történet által átprogramozott nyertes sorskönyv alapján.

Továbbhasználva a tranzakció-analízis terminológiáját: E gyerekművek happy-endes története valójában csupa sorskönyv-átprogramozás történet, melyekben egy részében az említett rossz kezdet után maga az átprogramozás folyamata adja a történet egészét. E gyerekhős-filmek történetének pozitív és negatív alakjai - akár egy középkori moralitásjáték hősei, akik az ottani hős lelki üdvéért küzdenek - a tranzakció-analízis képletéből ismert *korlátozó-provokáló*, vagy ellenkezőleg, az „átkot” *feloldó-enyhítő* tényezőknél feleltethetők meg.

A kurzus során a tranzakció-analízis elméletének áttekintése után a fenti megközelítéssel elemzünk, majd további szempontokat bevonva rendszerezük a gyerekműveket, és a divatos narratíva-típusokon belül a változások irányára próbálunk következtetni.

Kurzus teljesítésének követelményei: Vizsgadolgozat

Ajánlott filmek listája (ebből legalább tíz film ismerete kötelező):

Charlie és a csokigyár
Harry Potter teljes sorozat
Jégkorszak I-II.
Jumanji
Mézengűz
Narnia Krónikái I-II.
Neveletlen hercegő I.

Oroszlánkirály I.
Óz, a csodák csodája
Pinochio
Reszketések betörők I.
Stanley, a szerencse fia
Polar expressz
Zathura
Vissza a jövőbe I-II-III.
Eragon
Némó nyomában
A Robinson család titka
Chihiro Szellemországban
Így gondozd a sárkányodat
Csillagok háborúja teljes sorozat
Kung.Fu Panda
Az 51-es bolygó
Fasirt az égből
Varázslótanonc

Kötelező / ajánlott irodalom: Bettelheim, Bruno: A mese bűvölete és a bontakozó gyermeki lélek. Corvina, Budapest, 2004 .
Berne, Eric: Sorskönyv. Háttér Kiadó és Kereskedelmi Kft. Budapest 2000.
